

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: VIDÉKEN:
Félévre. . . 6 kor. — fil. Félévre . . . 9 kor. — fil.
Negyedévre. 3 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Politika és párbaj.

Nem lehetett figyelmen kívül hagynunk azt a vitát, mely a ma nap az osztrák delegációban, a hadügyi költségvetés tárgyalása során zajlott le a párbaj ellen. Az osztrák delegátusok egy része hevesen kelt ki a párbajjal szemben általában és különösen az ellen, hogy a párbajnak a hadsereg katonaisztii szabályai rendkívül kedveznek s hogy ezek a katonai szabályok valósággal növelik, gyarapítják a párbajmániát. Krieghammer hadügyminiszter pedig védekezett a párbaj ellen harcolókkal szemben úgy, ahogy csak tudott, de meglehetősen gyengén, elmondván a többi közt, hogy a katonaisztii hivatással együtt jár az, hogy a tiszt a párbajnak alávesse magát, de rámutatva egyúttal arra is, hogy a hadsereg körében sem szaporítják mindenáron a párbajok számát, sőt ellenkezőleg rajta vannak a párbajozás csökkentésén, lehető elkerülésén.

Amikor a delegacionális vitának erről a részéről szólunk,

mindenekelőtt az önkéntelen csodálkozás fog el bennünket azon, hogy ez a vita az osztrák delegációban történt meg és nem a magyar delegációban. — Hiszen Ausztriában összehasonlíthatatlanul kisebb a párbajok száma, mint Magyarországon, ahol szerfelett sokan és valósággal tömegesen járják a lovagias utakat és éppen ezért nálunk társadalmi téren sokkal nagyobbak és sokkal gyakoribbak a panaszok a párbajozás ellen, amely olyan sűrűn végződik katasztrófa-szerű kegyetlen eredménynyel.

Honnan van, hogy a párbaj ellen való fölszólás még sem magyar részről történt, hanem osztrák részről. A hol — amint tudjuk — például a Reichsrathban is, a legsúlyosabb szitkozódásokkal és becsületsértésekkel élnek egymással szemben a képviselők, de azért a dolgukat lovagias utra vajmi ritkán terelik, holott nálunk a képviselőházban, mihelyt egy, csak kissé viharos ülés van, legalább egy-két lovagias ügy jár a nyomában. Bizony sokkal érthetőbb lett volna, ha a párbajmániát

magyar részről tették volna szóvá, de akkor bizonyára nem járt volna csillapító eredménynyel az a védekezés, amit báró Krieghammer hadügyminiszter fejtett ki. Mert bizonyos az, hogy a párbajozásnak valóságos tenyésztő telepe még mindig a hadsereg, s hogy a polgárok közt való lovagiaskodás részint a hadseregben divó szokások hiu és hiábavaló majmolása, részint azoknak kötelességszerű követése, mivelhogy ma már ugyszólván minden második ember tartalékos tiszt vagy tiszthelyettes, akit a hadsereg szabályai köteleznek és akit menthetetlenül degradálnak katonáék ha valamely ügyét nem szigorúan a lovagiasság szabályai szerint, intéznék el.

Az ellen hiába védekezik Krieghammer, a párbajozásnak főoka a hadseregben divó szokás és csökkenni csak akkor fog, ha egyrészt a hadsereg vezető körei szembeszállnak vele, másrészt pedig társadalmi uton nem szerveznek olyan bíróságot, amely a becsületügyekben a fegyveres elintézés elkerülésével szolgálat tel-

„A büszke magyar“.

Gyenge, vézna ifju volt még tizen-nyolczéves korában is, mikor a gimnázium felsőbb osztályait látogatta. Osztálytársai kinevették, mikor azt mondta, hogy elmegy tengerésznek.

Hanem azért elment — tele vérmes reményekkel.

Mikor három év múlva elhagyta a tengerészeti szakiskolát, már nem voltak oly vérmes reményei: tudta, hogy önmagára maradt egészen. Pénze nem volt, hogy hajóapród minőségben szerezhesse meg az előírt kétévi hajózást, hajóslegényeskedni meg mégis restellett — itthon.

Gondolt egyet és elment Hamburgba: itt nem ismerte senki. Szer. ödött valami angol hajóra hajóslegénynek...

Kemény életiskola volt ez a testi munkához és durvasághoz nem szokott ifjunak.

Angolországba ment. Dél volt. Utra kelt mint hajóslegény — vitorlával földközeli utra.

Sorsában nem volt semmi irigylésre méltó: durva, kicsinyes emberek közt terhes az élet. Sokszor, de sokszor vágyott

inkább oktan állatok közé, mert ezek ösztönüket nem arra használják, mint mire az emberek eszüket: fajtársaik kinzására. Bizonyos passzív levertség vett erőt rajta, mit környezete arra használ fel, hogy bosszantotta, ingerelte — és elnevezte „szomorú magyar“-nak.

Hónapok multak el — és érezte, hogy türelme fogytán van és érezte, hogy nem kell tovább túrnia.

Egyik reggel a törpe hadnagy ismét valami megjegyzést tett.

— A szomorú magyar azért olyan bus, mert nincs itt a menyasszonya.

A durva hajósok röhögtek. Az ifju arcát elfutotta a vér, homlokán kidagadtak az erek és az éppen kezében levő horgonyemelő-ruddal olyat csapott a földéltre — a kis hadnagy lábaihoz, hogy kettőtörtött. Nem volt az ő érdeme, tudta, mert hiszen az affajta horgonyemelő olyan erős tölgyfa állat, hogy huszadmagával sem bírta volna ketté törni rendes körülmények közt, hanem a fának véletlenül épp valami növényes hibája lehetett — de ez amazoknak nem jutott eszükbe; volt hatás! A törpe hadnagy ijedten húzta be fejét esigaházába, többiek szörnyülködtek, miképp tudott a

„szomorú magyar“, így megerősödni a száraz kétszersültön. Az ifju egy másik horgonyemelőt vett kezébe. A hadnagy rohant a kapitányhoz.

— Kapitány, gyorsan, csak gyorsan! A „szomorú magyar“ összezuzza valamennyi horgonyemelőnk!

A kapitány hitetlenül lépett a földéltre és midőn megpillantotta a két darabban heverő „corpu delicti“-t, ettől fogva lett „kemény magyar“. És ettől fogva békében hagyták, mert látták, hogy türelme elfogyott és tartottak tőle, hogy csakugyan összezuzza valamennyi horgonyemelőjüket — bosszantói koponyáin...

A hadnagy nem bírta felfogni, hogy miképp válhatik a passzív egy pillanat alatt aktívá — másnap talán kíséreltül? — ismét valami sértőt vágott az arcába. Az ifju keményen rendre utasította. A hadnagy pipacsvörös arcczal, a dühtől remegve mutogatta ökleit. A „kemény magyar“ mosolyogva gyürte fel ingujjait és a kezét a hadnagy vállára tette.

— Ne nevetesse ki magát kis, törpe emberke!

Ettől kezdve a falat czukorrá változott, de az ifju merev, elutasító maradt mindvég-

Első debreczeni borozó (bodega) megnyilt.

1 liter uj-bor 36 krajczár. 1 liter ó-bor 42 krajczár.

Piacz-utca 75. szám, az Elite kávéházzal szemben. **כשר** Kóser hideg felvágottak, virslí, uradalmi vaj, túró, mindenféle gyümölcsök.

Widder Samuel

jes megtorlást és elégtételt a sérteknek. Lám, Németország is csak eléggé katonai állam, mégis ott maga Vilmos császár szállt szembe a párbajozás tulságos elharapódzásával és ott csak a mi nap itéltek várfogságra egy ügyvédet, mert párbajra hívott egy ügyészt, dacára annak, hogy ez az ügyvéd is tartalékos tiszt, tehát a provokálással tiszt kötelességét teljesítette. Ilyen szigorra nálunk Magyarországon, vagy Ausztriában nincs példa, pedig így kellene eljárni, ha a párbajmánia csökkentését igazán, őszintén elérni is akarnók.

A magyar delegáció nyilvános ülése.

— Távirati tudósítás. —

A közösügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tegnap délelőtt tíz órakor Szapáry Gyula gróf elnöklése alatt ülést tartott.

Az elnök bemutatta az osztrák delegáció elnökségének átiratát az osztrák országos bizottságban hozott határozatokról. Tudomásul vétetik.

Ezután Szilágyi Dezső a köve kezű indítványokat terjesztette elő. „Határozza el az országos bizottság, hogy a külügyminiszteri előterjesztéseket, a melyek alapját képezik a tárgyalásnak és a jelentésnek, hiteles szövegben az országos bizottság hivatalos iratai közé felvegyék. (Helyeslés.) Másodsor, hogy az országos bizottsághoz, az albizottságokhoz és a kiküldött külön bizottságokhoz érkező beadványok, előterjesztések és írott indítványok a jelentéssel együtt bemutatassanak és az országos bizottság irataihoz csatoltassanak; végül azt az óhaját fejezi ki, hogy a közös kormány terjessze elő a boszniai zárszámadásokat is tájékozással, épügy, a mint az előirányzatot előterjeszti. Erre nézve azonban indítványt nem terjeszt elő. Kívánatosnak jelzi végül,

hogy az országos bizottság iratai, melyek jelenleg a külügyminiszteriumban kezeltetnek, a magyar országgyűlés többi irataival együtt kezeltesse; a mennyiben e dolog rendezése és gyakorlati keresztülvitele bizonyos tárgyalásokat kíván, legezészerűbb volna, ha a közös kormány s a magyar miniszterium megfelelő érintkezésbe lépnek és e tekintetben határoznak.

Keglevich István gróf azt a kérést terjeszti elő, hogy a közös kormány a delegáció elé szánt előterjesztéseket, a melyeket rendszerint az utolsó perczen kapnak meg, különösen pedig a zárszámadásokat, juttassa korábban a delegátusokhoz.

Szécsen Miklós gróf osztályfőnök a külügyminiszter nevében kijelenti, hogy a külügyminiszter nem lát semmi nehézséget fenforogni az iránt, hogy exposejának szövegét, illetőleg annak fordítását a delegáció elnökének rendelkezésére bocsássa. A mi az irattár kérdését illeti, az iratok tényleg a külügyminiszteriumban kezeltetnek és mindenkinek rendelkezésére állanak. A külügyminiszteriumban kezeltetnek azért, mert ez szokta két hivatalnokát kiküldeni a delegáció irodájának vezetésére és a két delegáció s a közös kormány közt az összeköttetés fentartására. Természetes azonban, hogy miután ezek az iratok az országos bizottságot, illetőleg a magyar országgyűlést illetik, arról rendelkezni csakis az országos bizottság illetékes és ez ellen a külügyminiszternek semmi észrevétele nincsen.

Münnich Aurél szükségesnek tartaná, hogy a delegáció iratai ne csak Bécsben, hanem Budapesten is rendelkezésre álljanak.

Szilágyi Dezső megjegyzi, hogy ez esetben az iratokról hiteles másolatok volna szükségesek, a mi nagy nehézségekkel járna. Sokkal egyszerűbb megoldás a Bécsben levő iratokat, ha azokra Budapesten szükség van, távirati uton Budapestre kérni.

Rakovszky István azt az eszmét, a melyet Szilágyi előadott, a következőkbe formulázva terjeszti az országos bizottság elé: az országos bizottság felhívja elnökségét, hogy a külügyminiszter által az országos bizottság albizottságában tett előterjesztését hiteles magyar fordításban vagy szövegben az országos bizottság irományai közé iktassa. Azért mondja, hogy vagy szövegben, mert jöhet idő, amikor magyarul

adják elő az országos bizottságban az exposét.

Pulszky Ágost szerint Rakovszky határozati javaslata semmivel sem erősebb, mint Szilágyié, mert minden delegáció csak ad hoc határoz, ezért Szilágyi indítványát pártolja.

Az országos bizottság ezután elfogadta Szilágyi indítványait.

Ezzel az ülés 10 óra 45 perczkor véget ért.

A választások.

— Távirati tudósítás. —

Az ország különböző vidékeiről érkező jelentések szerint az előkészületek az őszi általános választásokra már mindenütt javában folynak. Azt már — sajnos — most is meg lehet állapítani, hogy a választási harc nem annyira az egyes pártok között, mint inkább az egyes pártok különböző árnyalatai, illetve frakciói között fog lefolyni.

Már többször volt alkalmunk rámutatni arra a konfliktusra, mely egyes helyeken az az ó és új aera hivei között kitört. Ezek az ellentétek napról napra jobban kiélesednek, úgy, hogy a differenciák kiegyenlítéséről egyelőre szó se lehet. A helyzetet komplikálni fogja még az a körülmény, hogy a kormánynak nagy része — mint értesülünk — szilárdan el van tőkélve, hogy kilép az eddigi passzivitásból és aktív részt fog venni a választásokban.

Hasonló mozgalom észlelhető a felvidéki tótok között is, akiknek egyik vezérémbere úgy nyilatkozott lapunk városi tudósítója előtt, hogy a tótok nem fogják többé összetett kezekkel nézni az ugynevezett választások szomorú komédiáját; hanem abban élénk részt fognak venni és ahol lehet, az ő saját jelöltjeiket fogják felállítani. Ha pedig — fejezte be szavait — Széll Kálmán komolyan veszi a „tisztá választásokat“, úgy a tótoknak néhány kerületben a legjobb kilátásaik vannak.

gig. És ez mindennél jobban bántotta a hadnagyot.

Az őrég, három embert kivéve (a hadnagy, kormányos és előőr) éjjel aludt a földélen, mert hát igazán ezáltal volt a virrasztás: nem változott a szél iránya heteken át. A hadnagy irigyelte tőlük ezt az álmot s ha szerét tehetné, bekente az alvók bajuszát kátránnyal, festékel.

Ah, mint szerette volna álmon érni azt a „kemény magyar“-t, de hát éber volt ennek álma nagyon! Egyszer gondolt valmit a „kemény magyar“-t: hadd legyen meg a hadnagy kedve!

Tüntetőleg terítgette a holdfényes éjben pokróczát ide is — oda is, végre elnyújtózott rajta és csakhamar horkolni kezdett — de jobb szemének harmadával látott mindent... A hadnagy macskamódra sompolygott hozzá, lehajolt: „Alszik!“ sutogta és halkán nevetett. Kátrányba mártott ujjával az ifju bajusza felé nyult — de e pillanatban fájdalmasan felordított: két, egészséges fogsor közé tévedt az ujj s e két fogsor szorult össze és összébb...

Végre eleresztette a hadnagy ujját és szemeit dörzsölve dörögte:

— Ördögbe is! Aludtam... Azt álmedtam, hogy leharaptam az ujját valakinek. A „valaki“ pedig sziszegve szeptá le ujjáról a kátrányt...

Másnap a „kemény magyarnak“ sok dolga akadt az árbozczokon...

Czápa akadt a folyton kivetett horogra Jáva szigete táján. Tizen kapaszkodtak fiuk a kötélbe és húzták a földézetre a szörnyet. A hajósok rávetették magukat és osztokodtak: ki az uszonyait, ki a fogait vette magához; egyik innét, másik onnét hasított ki egy-egy darabot a bőrből. A „kemény magyar“ késsel kezében várakozott.

— Hát maga mit akar? A lábát! — csufolódott a hadnagy.

— A szívét! — felelt és kimetszette.

— Mi az ördögnek?

— Megörzöm ritka mindennapiság gyanánt — tudja, hadnagy, én még nem láttam természetben emberi szívét, ámde azt hiszem, hogy az emberiség nyomorultjainak éppen ilyen kicsiny, hamuszínű, töpörödött szive lehet, melyben nincsenek nagy, meleg, dagadozó érzelmek: csak afféle czápaindulatok...

A hadnagy elfordult, nem birta kiállani tekintetét.

Visszatért a hajó Európa partjaihoz.

Mikor megtörtént a lefizetés, a hadnagy gunyosan fordult a magyar fiúhoz:

— Megint idegen hajóval kel utra?

— Meglehet!

A hadnagy olyan együgyűen bámult rá Majd megszólalt:

— Meg mernék esküdni, hogy maga nem hajóslegény!

— Sohase esküdjék! szolt az ifju elháritólag és menni akart.

— Feledje el a sérelmeket — és bocsásson meg — akadozott a hadnagy.

Az ifju visszafordult és rászegelte szemeit. Belátott az álnok, alattomos ember szeméin át hitvány lelkébe; látta, hogy nem igazi, szivből jövő bocsánatkérés ez, csak amolyan restelkedés a sejtett művelt ember megvetésének gondolatára és szolt fagyos nyugalommal:

— Az utóbbi felesleges, mert az előbbi megtörtént: e pillanattól kezdve ön emlékeim lomtárába vándorolt — és sarkon fordult.

— A büszke magyar! sziszegte a hadnagy.

Kapitány.

VIDÉK.

Öngyilkos kereskedő. Nagyszalon-tán — mint nekünk jelentik — öngyilkosságot követett el tegnap a város egy régi érdemes polgára Deutsch Márton mészkereskedő agyonlőtte magát. Mitsem sejtő családja körében nyugodtan vacsorázott, azután megcsókolta a feleségét és gyermekeit, a szomszéd szobába ment. Pár perczel a távozása után lövés dörrenése hallatszott ki a szobából, a hova felesége rémült sikolylyal szaladt be. A szerencsétlen ember patakán vérében az asztal alatt feküdt, kezében szorongatva a revolvért, a melyből egy golyót lőtt a szívébe. Az orvos, akit a házbeli hivat, halottnak érkezett. A szerencsétlen családot általános részvét veszi körül.

A feleség bosszúja. Nagy János hajduböszörményi lakos összeveszett a feleségével s megverte. Elkéseredésében felesége feljelentette, hogy nagyanyját, özvegy Cs. Nagy Istvánnét két évvel ezelőtt meggyilkolta azért, hogy a temetkezési egyesületektől a körülbelül 1200 koronát tevő biztosítási összeget felvehesse. Az asszony állítása szerint férje előbb égett paprika füstjével akarta elemészteni az öreg asszonyt s mikor az ablakon keresztül menekülni akart, feldühödött unokája megfojtotta. A feljelentésre Nagy Jánost letartóztatták, az öreg asszony holttestét exhumálták s Izsó királyi törvényszéki orvos a vádlott jelenlétében felboncolta. A boncolás igazolta az asszony állítását, mert a kiásott holttest gégeje teljesen össze volt ronsolva és világosan mutatta az erőszakos megfojtás nyomait. Nagy István e miatt tovább is fogva marad és a bűnvizsgálat folyik.

Anyja után a halálba. A vaskohi járáshoz tartozó Barest községben — mint nekünk jelentik — megható eset történt. Két héttel ezelőtt meghalt egy szegény özvegy asszony: Dánk Jánosné. Mióta eltemették, árván maradt tizenöt éves kisleánya: Rozália folyton sirt, bánkódott, annyira, hogy az érzékeny gyermek buskomorság vett erőt. Számtalanszor emlegette hozzátartozóinak, hogy nem tudja tul élni napjait, nem bírja el a kietlen árvaságot. Vasárnap délelőtt egy osomó kénes gyufát oldott fel és a mérget megitta. Néhány percz múlva testvére benyitott hozzá s rémülve látta, hogy a kis leány iszonyu görcsökben fetrengett a földön. Testvére kérdésére sem árulta el tettét. Azt mondta a gyomra fáj s csak halála után tudták meg, hogy a kis Dánk Rozália öngyilkosságot követett el. — Most pedig ott nyugszik, ahova annyira vágyott: az anyja mellett.

Meggyilkolt földbirtokos.

— Saját tudósítónktól. —

A baranyamegyei Karád-pusztán, tegnap Borbély Sándor földbirtokost és ennek nejét meggyilkolták és kirabolták. A véres esetről az alábbi tudósítást kaptuk: Tegnap reggel már a hajnali órákban Borbély összes cselédsége kimentek, mintegy negyedóránnyira fekvő földükre kukoriczát kapálni. Borbély maga is velük ment, de úgy fél 8 óra

tájban már vissza tért a szállásra. Éppen reggelinél ült a feleségével, a mikor egy kocsi hajtott be az udvarra, melyen négy idegen férfi ült.

A három ember leszállt a kocsiról s magukat tolnamegyei juhászoknak adván ki, azt kérdezték Borbélytól, van-e eladó gyapjuja. Borbély igennel válaszolt s bevezette az embereket a kamrába, ahol a gyepju állott. Mialatt a gyapjut nézegették, három közül az egyik szüre alatt rejtegetett baltával hátulról oly erős csapást mért Borbély fejére, hogy az szó nélkül összeesett. Ezután bementek a szobába s ott Borbély feleségét is leütötték s azután föltörték a szekrényeket és ládákat s azokat kiürítették és megfutottak. Alighogy kiértek a szállásról, egy lovascsendőr-őrjárat érkezett a szállásra s a mint ott szét néztek és az asszonyt véresen meglátták, rögtön az elhajtott kocsi után vágattak, melyet egy órai üldözés után sikerült is elfogni. A letartóztatott gyilkosok Hevér József, Csosz Mihály, Botos András és Buzi Imre tolnamegyei ismert betörők.

Az elrablott tárgyak mind megkerültek, a többi között 345 forint készpénz is, mit szintén Borbélytól vittek el. Borbély és felesége még éltek, mikor a gyilkosokat vissza kísérték, de tegnap délután már mindketten meghaltak. Az esetről táviratilag értesítették a törvényszéket és királyi ügyészséget.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Álarozos rablók az esküdtzsek előtt. Októberben történt, hogy a Pallagon álarozos rablók jelentek meg a Steuer Sándor házában és pénzt követeltek. A gazdát és feleségét össze is kötötték s talán végzetessé teszik rájuk nézve azt a jelenetet, ha váratlanul segítség nem érkezik. Az álarozos rablók csakhamar hurokra kerültek és ezek között volt *Sóvágó* János, a hirhelt betyár is, aki felett már kétszer mondtak halálos ítéletet és mindég kiszabadult a kötél, sőt az enyhébb büntetés alól is. Ezek felett az álarozos rablók felett most a debreczeni esküdtzsek fog ítélni, még pedig június hó 17-én, tehát a jövő héten hétfőn. *Sóvágó*, a híres haramia, most aligha szabadul meg a rabkosztos élettől.

§ Felmentve a felségsértés vádja alól. Néhány hónappal ezelőtt tárgyalta a debreczeni törvényszék Ormós Miklós bercezi lakos ügyét. Ormós azért került a bírák elé, mert bepanaszolták, hogy a község házában, mikor Erzsébet királyné emlékeztére ültetendő „Erzsébet fák“-ról volt szó, azt javasolta, hogy azokat a dögtérre ültessék. A törvényszék felmentette Ormós Miklóst a királyi ház tagja ellen elkövetett becsületsértés vádja alól, mert vádlott azzal védekezett, hogy a dögtérnek nevezett helyet ujabban fásították és csupán a hely tüzetes megjelölésére említette fel annak

nevét, de legkisebb szándéka sem volt boldogult királynénk emlékét sérteni. A tábla tegnapi tárgyalásán ugyanezen védekezés alapján Dr. Fejér Ferencz védőbeszédének meghallgatása után felmentő ítéletet hozott.

Takács Zoltán bandája.

— Második nap. —

— Távirati tudósítás. —

A nagy pénzhamisítási bűnpör első napját teljesen a fővádlott, dr. Takács Zoltán kihallgatása foglalta le. Sőt még ma is őt vallatták a tárgyalás elején. Lenk Gyula táblai bíró pontban 9 órakor nyitotta meg az ülést s elsőnek Takács meg a védője, dr. Vaisz Sándor foglalták el a helyeiket.

Ma dr. Takács Zoltán folytatólagos kihallgatásával vette kezdetét a tárgyalás.

A vádlottak közül csak Takács van benn a teremben s ott folytatja vallomását, ahol sárospataki időzéséről szólt. Odajött Bálint Ferencz is Mező-Turról, megtudni, mennyire haladtak a munkával, amelyet Oravetz János, de ő is sürgetett. Takács ezután hivatkozik a jegyzeteire, a melyeket készített azért, hogy semmit ki ne feledjen. És csakugyan a legnagyobb részletességgel mondja el a hamisítás előkészületeit, elsorolva a használt szereket is, melyek egy részét Oravetz vitte neki Patakra.

Lenk elnök: Mi igaz abban, hogy Korik házában is csináltak egy százast a melyet azonban egy „hajtó“ elvitt.

— Hallottam, hogy Korik házában csinált egy fényképet egy fényképező.

— Mi az a „hajtó“?

— Csapó így nevezte azokat, akik a hamisításhoz szükséges pénzt adó embereket hajtották fel.

— Korik ilyen volt?

— Én róla csak annyit tudok, hogy egy fényképező dolgozott nála.

Előadta ezután Takács, mint készítették a hamis százastok első példányait. Nehezen ment a bankóknak számokkal való ellátása, mert ehhez való gép nem volt. Ugy segítették aztán a dolgon, hogy Takács köre rajzolt néhány számot, a többiek pedig rányomták a hamisítványokra.

Elnök: Mi történt az elkészült bankjegyekkel?

— Kiválogattuk a javát.

— És mennyit vitt el belőlük Oravetz?

— Nem tudom.

— És mi volt a cél ezekkel?

— Hogy Oravetz elviszi Szolnok mellé valakihez, a ki majd pénzt ad.

— Hát ön nem vett a bankókból magához?

— Ekkor még nem.

— De azt mondják igen.

— Csak mikor elutaztam Sárospatakról.

— Mivel távozott Szabótól ekkor Patakról.

— Hogy majd kiutazom Németországba s visszajövök.

— Minek jön vissza?

— Heliogrammal folytatni a nyomást.

— Hogy vett ön azután a hamis százastokból többet magához?

— A vasutnál Szabó elővette a hamisítványokat, amelyek egy zsebkendőbe voltak bekötve. Ezekből ide adott nekem 3 példányt.

— És ön Budapestre utazott?

— Előbb Oravetz kérésére elmentem Bálint Ferenczhez, hogy ezt megnyugtassam. Azt mondtam neki, legyen nyugodt, Oravetz elmegy s majd szerez pénzt Szolnok körül.

— Hova tette ön a három százast?

— Egyet belőle Kovácsnak adtam, aki azóta felakasztotta magát. A másik két pél-

pányt meg az a Mandl József vette át, aki nekem külföldi utamon pénztigért szerezni, de aki ahelyett azt tette, hogy följelentett.

— Összejöttek itt a fővárosban Oravetzszel?

— Igen.

— Kapott itt tőle pénzt?

— Igen 130 forintot.

— Abból a pénzből való volt ez, a melyet Oravetz úgy szerzett, hogy eladott hat darab hamis bankót 400 forintért?

— Lehet.

Ezzel Takács kihallgatását egyelőre befejezték és sorra került a másik vádlott, Oravetz János tiszaszelevényi földbirtokos. Szikár, magas termetű ember, hosszú szakállal. A külseje meglehetősen kopottas, a börtön levegője is megviselte. Azon kezdte a vallomását, hogy az egész vádról nem tud semmit.

— Én csak pénzt adtam kölcsön Takácsnak.

— Látja, figyelmezteti az elnök — maga csak ártani fog magának.

— Nem tudok én semmi pénzhamisításról.

— Hát Takácsot honnan ismeri?

— Bécsből.

— Hagyja ezt a mesét.

— De én onnan ismerem.

— Maga csak árt magának ezzel a hazugsággal, a melyet akkor fundáltak ki, a mikor Takács Zoltán a maga tanyájáról belovagolt Kunszentmártonba s ott felismerte a járásorvos. Ekkor mondták, hogy ő dr. Just, akinek bátyja bankhivatalnok Bécsben.

— Ha eddig valótlan mondott, hát remélte, hogy kiszabadul a börtönből. De most már csak jobb lenne, ha az igazat mondja.

— Nem mondhatok egyebet. Bécsben láttam először — a marhavásáron.

— No jó. Aztán miről beszélt?

— Hogy ő majd kölcsönt szerez nekem.

— Aztán leutazott a maga tanyájára?

— Igen.

— Várta maga a vonatonál?

— Igen.

— Hogy nézett ki Takács, mikor megjött?

— Nagy szakála volt.

— No s nem tünt föl magának, hogy a bécsi vendége álszakállal jön.

Oravetz hallgat.

— Látja, így jár, aki hazudik. Mindig rajtakapják.

Beismeri ezután Oravetz, hogy Takács akkor egy másik férfi társaságában érkezett.

— Ki volt az? — vág közbe Lenk elnök hirtelen.

— Csapó — felelt a meglepett vádlott.

— Csapó, látja: Aztán ki az a Csapó?

— Én nem tudom.

— Nem tudja, hogy az egy híres pénzhamisító?

— Nem én.

Igy hazudozik Oravetz tovább, elmondva a többek közt, hogy noha 60.000 forintot érő ingatlana van, rosszak az anyagi viszonyai. Ezért kellett neki pénzkölcsön s ezért adott ő dr. Justnak, amikor vendége volt, a kölcsön megszerzéséhez 800 forintot.

Elnök: Utóbb nem kért magától?

— De Berlinből is sürgönyözött pénzéért.

— És mennyit küldött neki?

— 600 forint.

— Hát maga így küldi a pénzt annak, a kit csak egyszer látott, azt is Bécsben, a marhavásáron?

— Küldtem.

— Várjon csak: Milyen név volt a Berlinből jött sürgöny alatt?

— A három lovam neve. (Nagy derűltég.)

— Látja. És milyen névre czimezte maga neki a pénzt?

— Gróf Torelli névre.

— No, ez mind mutatja, hogy nem volt ez tiszta dolog. De persze ezeket, mert itt vannak a bizonyítékok, nem tagadhatja. — Nagyon rossz ember maga Oravetz!

ÚJDONSÁGOK.

* **Urnapi ájtatosság.** Ma este 6 órakor a róm. kath. templomban Jézus szent nevével litániát tart Pák E. níl.

* **A vadásztársulat kérelme.** Megirtuk, hogy a vadásztársulat arra kérte a várost, hogy a jelenleg bérelt vadászterületet adja neki bérbe továbbra is és önként ajánlott fel husz perczenttel nagyobb bért. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésében foglalkozott a kérelemmel és 1902. augusztus 1-től tíz évre javasolja a bérlet megkötését, de csak azon területek vadászati jogára nézve, amely területek a városnak, mint erkölcsi tettelemek képezik kizárólagos jogát. Ellenben a magán területek vadászati bérletére nézve a törvény által előírt közárverés megtartását javasolja.

* **Országos vásár a Hortobágyon.** Évenként egyszer országos baromvásárt szoktak tartani a Hortobágyon. Az idei baromvásár határnapját június 20-ára tűzte ki a hatóság.

* **A kéményseprők kívánása.** Napokkal előbb jelentettük, hogy a kéményseprők kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy a kéményseprítésre vonatkozó helyhatósági szabályrendeletet módosítsa, törölje el a kéményégetést s emelje fel 60 krról egy forintra a kémények seprését. A véleményadásra felhívott jog- és pénzügyi bizottság már tegnap tárgyalta a kérvényt s tüzen-dészeti szempontból nem tartja megengedhetőnek, hogy a kéményégetés eltöröltessék, a mai nehéz viszonyok között pedig azt, hogy a kéményseprítés díja felemeltessék. Ellenben szükségét látja annak, hogy a kerületi kéményseprők teendőik betartásánál szigorubb ellenőrzés alá vonassanak.

* **Halálozás.** Polgár Farkas István f. hó 10-én reggel 9 órakor életének 62-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. — Földi részei f. hó 12-én, d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Kórház-utca 7. számú háztól a nagytemplomban tartandó rövid ima után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy Bajdác István ácssegéd homokkerti lakásán öngyilkossági szándékból egy konyhakéssel mellbe szurta magát. A fiatal ember állapota azóta jobbra fordult, a seb, amelyet a szurás-

sal ejtet magán komolyabb következményekkel nem jár és rövidesen beheged.

* **Tíz éves zsebtolvaj.** Gáspár Péter Még alig tízéves, máris mint híres zsebtolvaj szerepel a rendőrség fekete könyvében. Apró tolvajlásokért már többször elcsípték. A vásártéri állomásnál egy Czeglédi Julis nevű nánási leány zsebéből akart három koronát kilopni, de észrevették s átadták a közeli rendőrnek. A bűn útján — sajnos — nagyroményü ifju most a rendőrség börtönében ül.

* **A város perelni fog.** Ferenczy Elek a salétrom laktanya mellett földet birt bérbe a várostól, de a bérleti díj egyrésztnek fizetését azzal tagadta meg, hogy a földet a salétrom laktanya közös huszárai miatt nem használhatta ki, sőt károkat szenvedett. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság azonban tegnapi ülésben azt mondta, hogy Ferenczy Elek szerződés alapján bírta a földet, annak tartama alatt vissza nem lépett, tehát hasznának kellett lenni. Már pedig ilyen körülmények között fizetnie kell s ha mégis megtagadná, pereljen a város.

* **Közápor a vonatra.** Tanyai lakosok suhancz gyermekeinek egyik veszedelmes játékát képezi a r bogó vonat megdobálása, a mely az utóbbi időkben gyakran fordul elő. Tegnap is a Debreczenbe jövő nánási vonatra H.-Böszörmény és Debreczen közt lévő Bolgár-telepről valóságos közáport ontottak. Valamennyi I. és II. osztályu kocsii ablak tábláját bevették s csak a véletlennek köszönhető, hogy az utasok közül nem sérült meg senki. Az állomás főnök jelentésére a rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **A város földje.** Pálfi József debreczeni lakos kéri a városi hatóságot, hogy a Barcsay ház ondódi földjét adja el neki s a két hold s néhány négyszögöl területű föld holdjáért ad 300 frtot. A véleményezésre felhívott jog- s pénzügyi bizottság arra fi yelemmel, hogy a közgyűlés az apró földbirtokoknak eladását elvileg már ugyis kimondotta, helyesli a jelzett föld eladását, de csak nyilvános árverés útján, ahol a ki-kialtái ár a megajánlott összegben szerepeljen.

* **Uj iskolák.** A református elemi iskolák rendezése és további fejlesztése ügyében kiküldött vegyes bizottság jelentését tárgyalta tegnap Vecsey Imre tb főjegyző elnöklete alatt a város jog és pénzügyi bizottsága. A jelentés szerint új iskolák építésére 230 ezer koronára van szükség, az évenkénti fenntartásra 44 ezer korona s ebből tízezer koronát fizetne az ev. ref. egyház, 33523 korona 15 fillért pedig a város. A jog- és pénzügyi bizottság azon a nézeten volt, hogy a népnevelés nagyfotosságára tekintettel a város sem zárkozhatik el áldozattól, de miután a városnak felettébb sok szükséglete van, amelyek kielégítése igen sürgős szükséglet képez, a kérdést mégis úgy találja megoldhatóknak, ha egy jól kidolgozott programot készít a város arról, hogy miket kell s milyen arány-

ban létesítne s annak keretébe vegyék számításba a népoktatásügy érdekében kívánatos építkezések s más áldozatokat s egyuttal ebben a programban fejtsék ki a város azt is, hogy mindezekhez honnan talál fedezetet. Hogy ez a program elkészülhessen, visszaterjeszti az összes iratokat a tanácshoz, de már ezuttal rámutat a Hortobágy sokszor hangoztatott kihasználása és jövedelmezőbbé tételére. Innen nyerhetne a város fedezetet, máskülönben csak nagyobb kölcsönnel tudná megoldani a kérdést.

*** Megtagadott kegydíj.** Debreczeni Józsefné a rózsatéri óvodában dajka volt. Hogy ettől az állásától megvált, kegydíjért folyamodott a városhoz. Dajkája a nemes város apróságait, hát most dajkája egy kis segítséggel a város is őt. De a jogügyi bizottság nem így gondolkozik, hanem azt mondja, hogy Debreczeniné, de meg az ura is munkaképes, a fiuk is kenyérkereső, hát dajkálják ők magukat, a város pedig ne adjon kegydíjat. Debreczeniné kérelme felett most a tanács, azután majd a közgyűlés dönt végérvényesen.

*** Két Erdei Ferencz.** No még úgy sem járta meg a város, mint mikor egy Erdei Ferencz nevű debreczeni lakos felbaktatott a gyámpénztárba és felvett ott 143 forint 97 krajczárt, ami nem őt, hanem egy másik Erdei Ferenczet illetett volna meg. Sok baja volt s van azóta is a következményekkel a vásosnak. Megjárta már ez az ügy Pontius Pilátust, sőt még a minisztériumnál is volt baj vele. Tegnap aztán a jog- és pénzügyi bizottság megoldotta a kérdést. Fizesse meg a 143 forintot a gyámpénztár tartalék alapjának kamataiból. Így javasolja a közgyűlésnek a megoldást a jog- és pénzügyi bizottság.

*** Elpusztult község.** A szomszéd Szatmárvármegye Kaplony községe a múlt napokban teljesen leégett s a lakosság valósággal koldusbotra jutott. Szatmárvármegye alispánja ma átiratilag kérte Hajdúvármegye alispánját, hogy a koplányi tüzekárosultak részére a könyöradomány-gyűjtést engedélyezze.

*** Az édesanya panasza.** Könyek között emelt panaszt tegnap délután a rendőrségnél egy szegény asszony. A Darabos-utczán menve, a Nagytemplomig elveszítette egész vagyonát, mely egy ötforintos bankjegyből állott. A pénzt kölcsön kérte, hogy majd elsején visszafizeti s most kétségbeesetten panaszkolta, hogy nem képes hét gyermekének kenyeret adni. Lapunk utján fordul a becsületes megtaláléhoz, hogy az öt forintot juttassa a rendőrség bünygyi osztályához, hogy kétségbeesett helyzetétől megszabadulhasson s kenyérhez juttathassa gyermekeit.

*** Szélnek bocsátott cigányok.** Sok dolgot adtak már a rendőrségnek a cigányok s most újra három cigány családdal gyűlt meg a baja: Rostás, Kovács és Vertánok híres nemzetségei állandó alakjai a rendőrségi és törvényszéki fogház-
nak. Legutóbb a Rostások felett ült törvényt a királyi törvényszék, míg a Kovács és Vertán családdal a rendőrség volt elfoglalva. E két utóbbi család körülbelül harmincz tagját tegnap eresztették szabadon, de lovasrendőrök elkisérték a város határáig s ott a szélrózsa minden irányában eleresztették őket. Most már mehetnek, amerre tetszik, csak Debreczenbe nem, mert innen örökre kitiltották őket. Tilthatták. A határban még sokat lesz bajuk vele.

*** A növényeket pusztító** különféle élősdiek ellen kitünő sikerrel használt dohánylug a pénzügyminisztérium rendeletéből *Tanaton* elnevezés alatt forgalomba hozatik a dohánynagyárudák által és 1300 gram és 5 kilós bádogszelenczékben adatként el (2 korona és 6 korona árban). Ezen szer irásban rendelhető meg, amely megrendelési lapot a hatóság, vagy a gazdasági egyesület láttamoz. illetve igazolja, hogy az illetőnek mily célra szükséges a dohánylug. A használati utasítás minden dobozon rajta van.

Tragédia a Margit-fürdőben.
Egy kis fiu halála.
Debreczen, június 12.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután a Margit-fürdő halas tavánál. Egy gyermek ifju lelte ott halálát, aki most a kórház halottas kamrájában pihen a fehér márvány lapon.

Még tegnap délután gondtalan örömmel játszadozott a kis Tunyogi János, nem is sejtve a balvégzetet, melytől csak egy pár óra választotta el. Délután egyik tanuló társa látogatta meg s együtt elhatározták, hogy elmennek a Margit-fürdőbe fürödni. A Margit-fürdő korcsolya pályája mellett terül el egy nagy halastó, a melynek egy részét sűrű nád fedi s néhol több méter mély. A tó partján kis faházikó van, ennek a háta megé húzódott Tunyogi társával és itt levetköztek. Vetkőzésük közben nem vették észre, hogy a tó tulsó partján egy urinó sétál s olykor-olykor a vízbe dobta kis kutyáját, hogy had fürdjenek.

A két fiu közül Tunyogi vetkezett le legelőbb s nem gondolva a víz mélységével azonnal bele ugrott. *A víz össze csapott a fiu feje felett, örvényt kavart, habokat vert, s a fiu eltűnt a víz alatt.* Kevés idő múlva újra felszínre került s kétségbeesetten igyekezett magát fenntartani, *apró kezével verte a habokat.* — *Haláltusáját vívta.*

A tulsó parton sétáló urinó figyelmessé lett a zuhanásra, körülnézett s még látta a parton álló kis fiut.

— Mi történt? — kérde.

— Egy kis fiu bele ugrott a vízbe.

— Aztán tud-e uszni?

— Nem, mondá a kis fiu.

Ekkor került másodszer a felszínre a fuldokló gyermek. Az urinó egy kö-

zelében lévő, mintegy másfélméteres léczet kapott fel és azt a fuldokló Tunyogi felé nyújtotta. De ez már nem vette észre a feléje nyújtott rudat, mert akkor már öntudatlanul vergődött a habok közt. Még néhány perc s a fiu eltűnt a víz színéről. A hullámek összecsaptak felette s a habok elsirattak egy ifju életet.

A negrémült urinó lélekszakadva futott a gépházba és elmondta az esetet, ahonnan az uszómester, a gépész és a közelben lévő négy huszár sietett a színhelyére. A másik kis fiu, a kinek nevét eddig megállapítani nem sikerült, a félelemtől üzve megszökött.

Az uszómester majd egy félóraig kereste a víz alatt lévő fiut, a míg felszínre tudta hozni. Hideg kis halott lett belőle. Egy pokróczra fektették és megkísérelték a mentést. Ekkora odaérkezett az időközben értesített rendőrség is dr. Balkányi Ede kerületi orvossal, a ki szintén megkísérelte a fiu életre keltését. Hiába való buzgóság volt, csak a lelke élt már, az is fenn egy szebb hazában az angyalok között.

A gyermek hulláját pokróczba csavarták és kiszállították a kórházba. A tó partján a rendőrség megtalálta a fiu ruháját és könyveit s ebből állapították meg, hogy Tunyogi Jánosnak hívják, körülbelül 8—10 éves és valahol a második osztály tanulója volt.

TÁVIRATOK.

Halál az esküvőn.

Brassó, június 11. Heim Ferencz szabadságolt honvédezeredezes tegnap esküdtött örök hűséget Zahweczky kisasszonynak. Alig mondta el az ezredes az eskü szavait, megszédült és holtan terült el.

Agyonlőtt háziur.

Budapest, június 11. Thodorof Demeter tirnovai sütőmester Budapesten péküzletet nyitott a Spitzer Lajos nagyváradi kereskedő tulajdonát képező házban. Most, hogy házbérét fizetni nem tudta, a tulajdonos kitétette s Thodorof harminczkétezer koronás kemenczáját elveszítve koldusbotra jutott. Thodorof elkeseredésében Nagyváradra utazott és ott a Rhédey kertben rálesett Spitzerre s azután egy revolverből hatszor rálőtt. Három lövés talált s Spitzer leroakadt Thodorov rátérdelt és a revolverrel föbe verte a haldoklót. Mikor elfogták, töredelmes vallomást tett s azt mondta:

— Csak azt sajnálom, hogy 3 golyó kárba veszett!

Tiszába fult tanítók.

Budapest, június 11. Horgosról táviratozzák, hogy Lantos tanító, Pálffy Hanna tanítónő és Iricz Janka csolnokon mentek a Tiszán. A szembe jövő

gőzhajót nem tudták kikerülni s a gőzhajó felfordította csónakjukat. Mindhárom a habok között lelték halálukat.

Jelentés az igazságügyminiszternek.

Budapest, június 11. A váci fegyházban előfordult tüzesetről Plósz Sándor igazságügyminiszter azonnal külön kiküldöttje útján informáltatta magát. A kiküldött jelentése szerint a tüzet egy fegyencz okozta, a ki egy nádszállra gyújtott, hogy azt szivar helyett elszívja, de a közelben zörejt hallván, eldobta az égő nádszálat, melytől a felhalmozott könnyen égő anyag tüzet fogott. Az anyagban történt kár összes értéke körülbelül 10.000 korona, a leégett tetők helyreállítása pedig mintegy 12—14.000 koronába fog kerülni. Az oltási munkálatok folyamata alatt a fegyelem kifogástalan volt.

Resiczai sztrájk.

Resicza, jun. 11. A kirendelt katonaság és a sztrájkolók között összeütközés nem történt. Az erről szóló közlemény valótlán. Később este a sztrájkolók az utcán bántalmazták a dolgozó munkásokat. Egy Stencz nevű munkást véresre dobáltak kövel, egy másikat pedig a szónszállítóvonatra dobtak, úgy hogy hátgerince összetört.

Az osztrák tartománygyűlés egybehiva.

Bécs, június 11. A Wiener Zeitung császári nyílt parancsot közöl, a mely a tartománygyűléseket összehívja.

A bur háboru.

London, jun. 11. A Standardnak jelentik Durbanból, hogy a bur vezérek és Kitchener között fontos tárgyalások folynak. Kitchener lehetővé tette a durbani németalföldi konzulnak, hogy Blud tábornokkal és Botha magántitkárával, Dewettel tanácskozzék. Rendelkezésekre bocsátották a távirót is, hogy szabadon érintkezessenek az elnökkel. A burok vezérei Standertonban vannak és ott várják be Krüger válaszáat.

Brüsszel, június 12. Keleti Transvaalban a burvezérek ma értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a háborút a legnagyobb energiával tovább folytatják.

Edvárd király és Vámbéry.

London, június 11. Edvárd király ma délelőtt kihallgatáson fogadta Vámbéry Ármint, az európai hírű tudóst. Az angol király barátságosan fogadta Vámbéryt és szívélyesen beszélgetett a tudóssal Magyarországot is közlelő érdeklő kérdésekről. A kihallgatás husz percig tartott.

A lemergi ünnep.

Lemberg, június 11. A tartományi bizottság elhatározta, hogy a városi parkban június 27-én ünnepiesen leplezik Goluchowski Agenor grófnak, Galiczia volt helytartójának szobrát. Az

ünnepre meghívják a Goluchowski-családot is, közte az elhunytak két fiát, Goluchowski Agenor gróf közös külügyminisztert és Goluchowski Ádám gróf reichsrathi képviselőt, továbbá a tartománygyűlés tagjait, a kornányt és az önkormányzati hatóságokat.

Uj választási törvény.

Belgrád, június 11. A szerb felsőház a melyet a király az új alkotmány értelmében kinevezett, megváltoztatta a választási törvényt és lényegesen kiszélesítette. A király június elsején (14-én) szentesíti a megválasztott törvényt. Az új választások még június vége előtt lesznek.

Waldersee utóda.

Berlin, június 12. Félhivatalosan közlik, hogy a hatalmak megállapodtak abban, hogy a kinában lévő nemzetközi csapatok főparancsnokát az ottani tábornokok fogják megválasztani. A választás előreláthatólag egy francia tábornokra fog esni.

Frigyes főherczeg vasművei.

Bécs, június 11. A reggeli lapok azon hírért, hogy Frigyes főherczeg vasműveit eladja a prágai vasipar Alpin-montani részvénytársaságnak, hivatalosan megegyeznek.

A resiczai sztrájk.

Lugos, június 11. A resiczai sztrájk változatlanul komoly. Minden ellenkező híresztelés czélzatos kohlomány. Tegnap rendzavarás is volt, a mennyiben délután a sztrájkolók a munkából hazatérő munkásokat tetteleg bántalmazták. A kirendelt katonaság tegnap éjjel 2 órakor érkezett Resiczára.

A kínai bonyodalom.

London, június 11. Politikai körökben nagy izgatottságot kelt, hogy a kínai kártérítési kérdés veszélyeztetve van azáltal, hogy amerikai részről semmi körülmények közt sem hajlandók az együttes garanciát elvállalni.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza októberre . . .	8.10
Rozs októberre . . .	6.89
Zab októberre . . .	6.08
Tengeri júliusra . . .	5.45

Az irányzat változatlan.

Amerika 1 centtel, Berlin egy negyed márkával olcsóbb.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A király utazása.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsi tudósítónk jelenti: Ő felsége elrendelte, hogy dr. Körber, osztrák miniszterelnök, a király különvonatán utazzék vele együtt Prágába, ahol a Hradszinban fog lakni a miniszterelnök, aki ő felsége vendége lesz a cseh fővárosban. Prágá-

ban különben serényen folynak az előkészületek a király ünnepélyes fogadására. Zászlódiszt öltött a város, így várja az uralkodót.

× **Stefánia grófnő.** (Éjjeli express tudósítás.) Bádénból jelentik, hogy Jenő főherczeg felajánlotta Lónyay Elemér grófnak, akinek állapota az utóbbi napokban jobbra fordult, hogy a nyár nygrésztöltse az ő bádén villájában. A grófné szívesen fogadta a főherczeg figyelmét s mihelyt az orvosok megengedik, Bádénbe utazik.

× **Falkai Bécsben.** (Éjjeli express tudósítás.) Örömmel vegyes izgalmat keltett ma hajnalban a rendőrségen a következő kis sürgöny:

Bécs, június 11.

Falkai postasikkasztót letartóztattuk. Éjjeli mulatóhelyen részegen elárulta magát.

A rendőrségen tanakodtak, vajjon ne küldjenek-e Bécsbe két postatisztet, akik Falkait személyesen is ismerik és már a postaigazgatósággal is közölni akarták a meglepően kellemes sürgöny tartalmát, amikor feltűnt, hogy a sürgönyt a bécsi rendőrség nem írta alá. Nosza menten felszóltak telefonon Bécsbe. A bécsi rendőrségen még inkább elcsodálkoztak az eseten, mert ott meg éppen semmit sem tudtak a Falkai elfogatásáról. Nem is igaz, amit a sürgöny mond. Valami mulatószépánia egyszerűen megtérfalta vele a bécsi és budapesti rendőrséget. A sürgönyt magyarul adták föl és a bécsi táviró hivatalnok lekopogtatta anélkül, hogy megértette volna, mit telegrafál. Ámde az sem lehetetlen, hogy a sürgönybe belejárszik Falkai is, aki valamelyik régi barátjával adaita fel a sürgönyt, azért, hogy őt Bécs felé keressék, amikor esetleg már rég ki is kötött Görög-országban, amelylyel Ausztria-Magyarország tudvalevőleg nem kötött kiadási szerződést.

× **Öngyilkos konzul.** (Éjjeli express tudósítás.) Bambergben tegnap föbe lőtte magát Stern M. az Egyesült-Államok konzula, aki csak néhány nappal ezelőtt mondott le hivataláról. Semmiféle irást sem hagyott hátra s még csak nem is sejtik öngyilkosságának okát.

× **Fejedelmek találkozása.** (Éjjeli express tudósítás.) Rómából táviratozzák: Hire jár, hogy Vilmos császár szeptemberben Velenczébe utazik az ottani kiállítás megtekintésére. Ez alkalommal a német császár és az olasz király találkozni fognak egymással.

× **Öngyilkos kereskedő.** (Éjjeli express tudósítás.) Kohn Herman temesvári kereskedőt a bíróság valami erkölcstelenségért elítélte. A két évi börtönre szóló kuriai ítéletet ma akarták kihirdetni, de Kohn nem jelent meg az ítélethirdetésen. Helyette a bíróság elnökéhez a rendőrségtől jelentés érkezett arról, hogy Kohn reggelre fölakasztotta magát.

× **Ellopott kis leány.** (Éjjeli express tudósítás.) Tolbischer Antal hidegkuti gyümölcsárús ma reggel a budapesti Döbrentey-téri piacra hozott egy kocsit cseresznyét. Magával hozta tizenkét éves Mariska

nevű leányát. Mikor már a cseresznye nagyrészt eladta, átjött Pestre s a kis leányát a kocsi mellett hagyta. Egy óra múlva visszatért, de már akkor nem volt a piacon sem a kislány, sem a kocsi. Ugy látszik, hogy a kislányt valaki elcsalta s elhajtattott a kocsival. A vézna kis leány hidegkúti születésű, barna haju, kis paraszt szoknyát és pruszlikot viselt. A rendőrség keresi.

A gyermek rablók.

— Saját tudósítónktól. —

Föltűnő és érdekes esetnek voltak szemtanui a napokban a Boroszló mellett levő szentkutnál megtartott bucsura összegyűlt ájtatos hivek. A vándorló koldusok ez alkalommal is nagyszámban jelentek meg a bucsuhelyen, köztük Czugunya Pál nevű nyomorék, a kinek négy nyomorék gyermek segédkezett az alamizna gyűjtésben.

A koldusok a bucsu után inni mentek és ez alkalommal többen a szemére hányták Czugunyanak, hogy lopott gyerekekkel koldultat. Erre azután Czugunya sem maradt adós, hanem ő is ráolvastott a többiekre, hogy ki honnan lopott gyermeket. Ezt a beszélgetést az ott czirkáló csendőrzárőr is meghallotta és a koldusokat meg a gyermekeket is vallatóra fogta. Kitűnt, hogy nyolcz lopott gyermek volt a koldusoknál, kik valamennyit már megnyomorították. A gyermekek közül csak három tudta még megmondani a családi nevét.

Az egyik Csondor Mihály bükösi, a másik Pecsénka András hidasi, a harmadik Tokos Bálint iratosi szülők gyermekei. A csendőrség az egész koldusbandát a gyermekekkel együtt bekísérte a szolgabírószobához, hol a további nyomozást folytatják.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Libabőrös kar. A felső karon érezhető apró dudorodások, melyek érdessé teszik a bőr felületét, nem képezik az úgynevezett „libabőrt”. Ez csak akkor keletkezik, ha hideg éri a bőrt és ez a hideg hatása alatt gyorsan összehúzódva, az apró zsírrészecskék kiemelkedni látszanak. Ha a bőr állandóan érdes, ezt csak úgy lehet simává tenni, hogy a kart gyakran — p. o. reggel és este — langyos vízzel és jóféle szappannal jól megmossák. Csupán vízzel mosva legföljebb a port távolítják el, de hogy a pórus likacsáiból kitóduló zsíradékot és izzadságot, mely rászáradva, a pórusokat be is tömi, alaposan letisztítsák, azt csakis szappanos mosásokkal lehet elérni és akkor a bőr ismét egészen sima és puha lesz.

Borjavítás. Minden hektó borhoz egy tojásfehérjét számítva, azt verjük fel kemény habnak s azután engedjük ismét folyóssá lenni, akkor egy liternyi borral összekeverve öntsük a hordóba, amelyben a beteg bor van s 14 napig rá se kell nézni, addig zavaros, de 14 nap múlva bátran le lehet fejteni, ekkorra már szép kriálytisztaság lesz a bor. A borba kevert tojás a salakban, vagyis alul a seprűben marad.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Mari asszony biztosra vette diadalát. Végre is az ő kezében hatalmas fegyver, hogy az ura vele együtt játszott tevékeny szerepet abban a dologban, a mely méltatlanul hozott but, bánatot, keserűséget és aggodalmat a Dérczi családba.

Hanem Mari asszony arra éppen nem gondolt, hogy Hadák azóta a Dércziék pártjára állott, önként, töredelmesen, mintegy bűnbánólag tett előtte őszinte vallomást, hogy Darinkainé mézédés szavakkal, rábeszélő tehetségével s mindenekfelett a pénz hatalmával hogy vette rá arra, hogy az angyal jószágú Dércziné hálószobájába rejtőzzék, gyanuba keverje s azután mikor az ura meztagsáta, a gyermekét is messze idegenbe vigye el.

Ha ezt Mari asszony tudta volna, nem teszi meg utját. De erről nem tudott semmit. Annál többet remélt ő maga, azt hitte, sarokba szorítja Hadákat azzal a nyilatkozattal, hogy:

— Mindent elmondok Dércziéknek. Őszinte vallomást teszek előttük és megmondom, hogy te, egyedül te vagy az oka mindennek!

Mari asszony reggelre érkezett meg Szomolnokra, ahol az állomás mellett egy kis vendéglőben pihente ki az ut fáradalmait.

A kíváncsi érdeklődés azonban sokkal jobban izgatta, semhogy megtudta volna hosszabb ideig huzni magát a kis vendéglő falai között. Mikor a vendéglősné bejött hozzá, hogy parancsol-e valamit, Mari asszony kávét rendelt. Nehezen várta azután, hogy a vendéglősné újra visszatérjen. Nem azért, mintha a kávéra lett volna éhes, hanem mert kíváncsi volt, szeretett volna egyet s mást megtudni a vendéglősnétől. Hátha tud valamit a férje odaérkezéséről. Hiszen ebben a kis városban alig fordulhat meg idegen ember anélkül, hogy arról az egész közönség tudomással ne bírt volna.

Mikor aztán a vendéglősné előjött a kávéval, Mari asszony mindjárt elkezdte faggatni.

— Mi ujság van itt lelkem vendéglősné maguknál?

— Jaj kérem alássan, nagyon sok az ujság. Mióta az eszemet tudom, még egyszerre ennyi mindenféle nem történt a mi kis városunkban.

— Hát csak mondja.

— Érdeklí a nagyságát?

— Nagyon.

— De hiszen a nagysága nem idevaló.

— Majd aztán megtudja, hogy mirét érdekel engem és miért szeretem én, olyan nagyon a magunk városát.

(Folyt. köv.)

Ifj. Pájer József

DEBRECZEN, FŐPIACZ.

Ajánlja dúsan berendezett üveg, porcellán, lámpa s konyhaeszközök nagy raktárát.

A tavaszi idényre: Jégszekrényeket, kerti üveggolyókat, fagyaltgépeket, hűtőket, czirlemezt festett dézsákat, vízkannákat, vedreket, széllámpákat.

Berndorfl alpacca és chinaezüst evőeszközöket. eredeti gyári áron, 20 évi jótállás mellett.

Vendéglői és kávéházi berendezéseket, minden ahhoz való kellékeket, pontos méret. eredeti gyári árakkal.

Függő-, szalon-és álló-lámpáim, mind villany égőkkel kigróbálva, eredeti gyári áron.

Az alant sorolt czikkeket a kitüntetett árakkal még folyton szolgálhatom u. m.

1 drb. csiszolt borosp. sz. diszszel	6 kr.	1 drb. majolika oszonnakés	10 kr.
1 " " vizesp. " "	8 " "	1 pár feketekávés cs. fajenge	15 " "
1 " " vizesp. cs. " "	12 " "	1 drb. 6 sz. karsbadi k. k.	17 drb. 3 frt 50 " "
1 " " vizesp. " "	16 " "	1 " " " t. k. " "	4 " "
1 " " borosü. sz. " "	40 " "	1 " " " m. k. tálcz.	3 " 50 " "
1 " " vizesü. " "	52 " "	1 " " " a. k. arany.	6 " 50 " "
1 " " borosü. cs. " "	60 " "	1 " " " " diszes	12 " 50 " "
1 " " vizesü. " "	75 " "	1 " hálószoba ampel diszes	3 " 50 " "
1 " " üvegtányér	5 " "		

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek, menyasszonyi kelengye bevásárlásnál csomagolást nem számítok, uton történhető károkat megtérítek.

IFJ. PÁJER JÓZSEF,
Debreczen, főpiacz.

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszer-tárában,
Debreczenben.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Eladó akác méz, kilogramja kilogramja, 60 krajczár Tóczós-kertben, bejárat a Hatvan-utcai sorompó mellett. Szilágyi Bálintnál.

Bocskai kertben a vasut mentén egy parcella szőlő eladó. Értekezhetni Varga Eszter, Bakai Jánosnéval Hatházon, 889 szám.

Kitünő faj agár és vizsla kölykök eladók. Értekezhetni: Kertész-utca 1.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Egy jó alj varrónő jó fizetés mellett felvéteik. Főpiacz 10 szám a divat teromben.

Titoktartás- nak levele van a kiadóhivatalban.

Katona keztük mosása, javításával egy ütt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Két ügyes derék varrónő felvéteik Darabos-u. 35 szám alatt, Gortva Péternél.

Blouzok legújabb divat szerint beszerezhetők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és nődivatüzletében Bika szálloda mellett.

Naponta friss Prágai sonka egész nyáron kapható **Tóth Kálmán** fűszer üzletében.

Jóakarónak a kiadóhivatalban levél van, választát azonnal küldje hozzám posta útján.

Szép jövővel bíró, a főiskola mellett lévő ház olesón eladó. Értekezhetni: Főtér Hesz Kálmán fényirodájában.

Eladó ház Nyil utca 140-ik szám jutányos áron azonnal eladó.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piaç-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü czukorka. Kapható Borsy-czukrázdában és Francis és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Kerestetik egy 400—500 holdas gazdaság hasznbérbe. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó egy 9 és fél nyilas szepes pusztai föld. Értekezhetni ugyan ott.

Legolcsóbb bevásárlási forrás. **Neumann és Weisz,** festék, zsiradék, szerszám vasalások, faragványok, görleczek és zománczozott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Részlet üzlet. Minden nős és állandó lakással bíró egyén csekély heti, vagy havi részletfizetésre vásárolhat vásznakot, kész férfi és női öltönyöket, női kabátok és gallérokat és mindenféle kézműárakat Kaiser Salamon üzletében, Hatvan-utca 2. sz.

Horváth András

SZOBA- ÉS TEMPLOM-FESTŐ.
DEBRECZEN, Piaç-utca 21. sz. a.
(a Tisza palota átellenében)

Elvállal mindenféle **szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását** a legművésziesebb kivitelben.

Kedvező alkalom

divatos nyári női kalapok bevásárlására

Reiner Flóra utóda

női divat termében Kossuth-utca, a raktáron levő összes divat kalapok **mélyen leszálított**

árban árusítatnak u. m.:
Szép női divatos kalapok 1 frt 50 krtól, kalap formák... 30 krtól.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség

azonnal kiadó. — Ugyanott **egy üzlethelyiség** augusztus 1-től kiadó.

A nyári idényre.

Van szerencsém dúsan felszerelt raktáramra a t. vevőközönség figyelmét felhívni, nagy választék

női ruha szövetekben,

ugyszintén **Delcin, Zephir, Batizt, Pique** és szintartó kartonokban, továbbá nő-, férfi- és gyermek fehérneműek, harisnyák, derékfűzők, nyakkendők, v. sznak, shiffonok, mindenféle bélszövetek

Blouzok és napernyők óriási választékban.

Feltűnő olesó árakon, maradék szövetek félárban,

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Debreczen, 1901. Nyomatott a városi könyvnyomdáiban.

Óriási

választék

Kalap, Czipő,

fehérnemű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében, Debreczen, Piaç-utca 7. sz. a. Vecsey ház.

Zsebkendők és harisnyák

nagy választékban.

5007 és 7561

1901.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa a „fancsikai“ és banki erdőrészeken kitermelendő fatömeg hazaszállítására a vállalkozni óhajtokat zárt ajánlatok beadására hívja fel.

A szállítást vagy vasuton, — vagy tengelyen történhetik és így a szállítás mindkét módjára adhatók ajánlatok.

A szállítás az 1903. év február havában kell megkezdeni s a kihasználás mérvéhez képest 6, — esetleg 7 éven át folytatni.

Kihasználás alá és így szállításra kerül évenként mintegy 40,000 köbméter különböző minőségű fa, a mely mennyiségért azonban a tanács felelősséget nem vállal.

A tisztán és olvashatóan irt ajánlatok zárt borítékban a **f. évi július hó 9-ik** napjának délutáni 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz beadandók. Később beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Utóajánlatok, sürgönyileg feladott ajánlatok, avagy az ajánlatoknak utólagos magyarázása, vagy helyesbitése el nem fogadtatik.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy pedig azok közül egyiket se fogadja el.

A beadott ajánlatok a f. 1901. évi július hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor a városház nagy termében nyilvánosan bontatnak fel. Az ajánlatok felett végérvényesen a közgyűlés határoz.

Az ajánlat biztosítására készpénzben, takarékpénztári könyvön, vagy óvadékképes értékpapirokban 50,000 ötvenezer korona teendő le a házipénztárnál bánatpénzül letétbe s az erről nyert letéti jegy az ajánlathoz melléklendő.

A részletes feltételek a város számvevő hivatalában megtekinthetők s kíváncsira megküldetnek. Az ajánlatban kiírandó, hogy ajánlattevő a részletes feltételeket ismerni s azokat magára kötelezőnek kijelenti.

Debreczen, 1901. június 3.

A városi Tanács.